

	HAMMARLANDS KOMMUN Organ Kommunfullmäktige	SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sammanträdesdatum 15.05.2025 Nummer 2/2025
Sammanträdestid Sammanträdesplats	Torsdagen den 15 maj 2025 kl. 19.00-19.15 Kommungården	
Beslutande	Lars Häggblom ordförande Tomas Blomberg vice ordförande Josefin Cleve Andersson ordinarie ledamot Egil Sundström, ersättare för Niklas Danielsson Tommy Eriksson ordinarie ledamot Johan Holmqvist ordinarie ledamot Britt-Marie Jansson ordinarie ledamot Robert Järvinen ordinarie ledamot Jana Karlsson ordinarie ledamot Tobias Nylund ordinarie ledamot Christer Nyman ordinarie ledamot Lena Sandqvist ordinarie ledamot Frånvarande: Johnny Ahlström ordinarie ledamot Dennis Källroos ordinarie ledamot Björn Lundström ordinarie ledamot	
Övriga närvarande	Anders T. Karlsson, ordförande kommunstyrelsen Kurt Carlsson, kommundirektör	
Paragrafer	§§ 20-28	
Underskrifter	Hammarland den 15 maj 2025,	
Protokoll-justering	Hammarland den 15 maj 2025,	
Protokollet publicerat på kommunens webbplats	Tommy Eriksson	
Utdragets riktighet bestyrker	Kurt Carlsson	
	Underskrift	

HAMMARLANDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESKALLELSE

Kommunfullmäktige

Kallelse utfärdad den 7 maj 2025

15.05.2025

20-28

Sammanträdestid	Torsdagen den 15 maj 2025 kl. 19.00-19.15
Sammanträdesplats	Kommungården
Ärendets §-nummer	Ärende

Kfge 20 §:	Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutförhet.....	1
Kfge 21 §:	Val av protokolljusterare.....	1
Kfge 22 §:	Avgifter för tillfällig hemservice	2
Kfge 23 §:	Inrättande tjänst timlärare huvudsyssla undervisningsskyldighet idrott, musik	3
Kfge 24 §:	Ändring av budget vattenskada Hammargården.....	7
Kfge 25 §:	Anhållan om befrielse från förtroendeuppdrag, kommunstyrelsen	8
Kfge 26 §:	Kompletteringsval av ny ledamot i kommunstyrelsen.....	9
Kfge 27 §:	Jomala kommuns avtalsförslag angående Oasen boende- och vårdcenter k.f.	10
Kfge 28 §:	Sammanträdet avslutande	13

Protokollsbilagor:

1. Klientavgifter för hemservice inom Hammarlands kommun

Bilagor till kallelse:

1. Förslag till ändring av klientavgifter för hemservice inom Hammarland
2. Handlingar till ärende § 23
3. Handlingar till ärende § 24
4. Anhållan om befrielse från förtroendeuppdrag av den 30.04.25
5. Jomala kommuns e-post av den 27.02.25

Protokollet från det här sammanträdet publiceras på Hammarlands kommuns webbplats <https://www.hammarland.ax/kommunen/protokoll/kommunfullmaktige> den 19.05.2025.

Hammarland den 6 maj 2025,

Ordförande kommunfullmäktige

Lars Häggblom

INTYG

Härmed intygas att det här meddelandet anslagits på Hammarlands kommuns elektroniska anslagstavla under tiden 07.05.2025-25.06.2025.

Hammarland den 7 maj 2025,

Kommundirektör

Kurt Carlsson

Kfge 20 §: Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet**Kfge 20 §: BESLUT:**

Ordföranden Lars Häggblom konstaterar efter verkställt namnupprop att sammanträdet är lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande ledamöter beslutfört.

Kfge 21 §: Val av protokolljusterare**Kfge 21 §: BESLUT:**

Kommunfullmäktige utser ledamöterna Tommy Eriksson och Egil Sundström till protokolljusterare. Protokolljustering äger rum torsdagen den 15.05.2025 efter sammanträdets avslutande i Kommungården.

ÄoN 45§: Avgifter för tillfällig hemservice

Bilaga 5 Äldreomsorgen behöver uppdatera avgifterna för tillfällig hemservice för år 2025. Bilaga till förslag till avgifterna finns till påseende och presenteras under sammanträde.

Äldreomsorgs- och barnomsorgsledares förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att avgiftstabellen behöver uppdateras för år 2025, enligt bilaga

ÄoN 45§: BESLUT:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget.

Kst 69 §: (Bilaga 9, Kst 04.03.25, § 69)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att förslaget till ändring av klientavgifterna för hemservice godkänns samt att de tillämpas fr.o.m. följande månad efter att de antagits.

Kst 69 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kfge 22 §: (Bilaga 15.05.25, § 22)

Kfge 22 §: BESLUT:

Kommunfullmäktig godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag. Kommunfullmäktige godkänner att klientavgifterna träder ikraft fr.o.m. den 01.06.25. (Protokollsbilaga 1, Kfge 15.05.25, § 22)

Kst 65 §: Inrättande tjänst timlärare huvudsyssla undervisningsskyldighet idrott, musik

UN 27.1.2025

Den gemensamma läraren i musik som är anställd av SÅUD k.f. planerar att gå i pension den 1.11.2025. Det innebär att de skolor inom SÅUD som använt sig av den ambulerande musiklärarens tjänster behöver fundera på hur de skall lösa musikundervisningen fr.o.m. ovanstående datum.

För Näfsby skolas del föreslår skolföreståndaren att en tjänst som timlärare i huvudsyssla med undervisningsskyldighet i musik och idrott inrättas i Hammarlands kommun. Ett inrättande av en sådan tjänst skulle höja kvaliteten på musikundervisningen och idrottsundervisningen då det handlar om sådana läroämnen där det kan vara svårt att hålla en tillräckligt hög nivå om du inte har särskilda intressen vid sidan av din utbildning till klasslärare. I de större lågstadieskolorna på Åland finns det timlärartjänster som är inrättade skilt för dessa läroämnen.

Inrättandet av en timlärartjänst i huvudsyssla innebär en undervisningsskyldighet på 16 timmar/vecka. Inrättandet innebär ingen utökning av budgetmedel då undervisning ges i dessa läroämnen även under innevarande läsår.

För närvarande finns det vid Näfsby skola en skolföreståndartjänst, 7 klasslärartjänster, en speciallärartjänst och en specialklasslärartjänst. Dessutom finns det en timlärartjänst i huvudsyssla med klassläraruppgifter som är tidsbunden.

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att kommunfullmäktige inrättar en tjänst som timlärare i huvudsyssla med undervisningsskyldighet i musik och idrott vid Näfsby skola fr.o.m. 1.11.2025.

Tjänsten lediganslås med förbehållet att den tillsätts under förutsättning att kommunfullmäktige tar nödvändiga beslut.

UN 65 §: BESLUT:

Enligt förslag.

Kst 65 §: Utgående från ÅSUB: s statistik kommer elevantalet enligt bosatta i kommunen den 31.12.23 att innebära ungefär följande elevmängd i Näfsby skola. I den här tabellen beaktas inte flyttrörelsen.

(Forts.)

Utbildningsnämnden

27.01.2025

2

Kommunstyrelsen

04.03.2025

65

Utbildningsnämnden

17.03.2025

10

Kommunstyrelsen

01.04.2025

102

Kommunfullmäktige

15.05.2025

23

(Forts.)

Läsår 2024-2025

116

Läsår 2025-2026

110

Läsår 2026-2027

106 (Forts.)

Läsår 2027-2028

101

Läsår 2028-2029

107

Läsår 2029-2030

105

Huruvida utbildningsnämnden tagit det framtida elevantalet i beaktande vid framtagandet av förslaget framkommer inte. Det förefaller som om elevantalet är relativt stabilt under överskådlig tid. Läseår 2030-2031 börjar den stora årskullen 2018 födda med 27 barn i Kyrkby högstadieskola. Då kan elevantalet minska i Näfsby skola med ca 10 barn.

Ett alternativ torde ha varit att musik- och idrottslektioner fördelas på någon av de nuvarande lärarna. En redogörelse för om det här skulle ha varit möjligt framkommer inte i beredningen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen återremitterar förslaget till utbildningsnämnden för att reda ut om det är möjligt att fördela timmarna inom musik och idrott på befintliga lärare.

Kst 65 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet och kompletterar med att möjligheter till samarbete med andra kommuner utreds.

UN 10 §:

Bilaga 5/2/2025 Kst § 65/04.03.2025

Bilaga 6/2/2025 Timresursen läsåret 2025-2026

Bilaga 7/2/2025 Skrivelse från kollegiet i Näfsby skola

Kommunstyrelsen har den 4.3.2025 behandlat frågan om inrättande av en tjänst som timlärare i huvudsyssla med undervisningsskyldighet i idrott och musik. Beslutet blev att återremittera ärendet till utbildningsnämnden för att reda ut om det är möjligt att fördela timmarna inom musik och idrott på befintliga lärare samt komplettera med en utredning kring möjligheter till samarbete med andra kommuner.

Skolföreståndarna i Södersunda skola och Eckerö skola som är de två skolor som tillsammans med Näfsby skola har nyttjat den ambulerandemusiklärarens tjänster har tillfrågats kring ev. samarbete över kommungränserna. Skolledarna har svarat att det finns ett intresse till samarbete. För Södersundas del handlar det om 4 timmar musik i årskurserna 3-6 och i Eckerö handlar det om 6 timmar musik i årskurserna 1-6 samt (Forts.)

(Forts.)

en timme för att ansvara för musikframträdandena i samband med julfester och skolavslutningar. Totalt är det alltså 11 timmar musik som behövs i de närliggande skolorna. Det är inte möjligt att kombinera dessa timmar med det behov av en timlärare i huvudsyssla i idrott och musik som Näfsby skola har.

Fördelen med att inte ha en gemensam lärare i musik är att skolorna då slipper anpassa sig till varandra i samband med schemaläggning, luciafirande, julfester och skolavslutningar. En gemensam lärare som ambulerar mellan skolorna har också sänkt undervisningsskyldighet vilket innebär att eleverna får färre timmar undervisning för samma kostnad. Det är sannolikt även svårare att rekrytera en lärare som är beredd att ambulera mellan skolorna.

Skolföreståndaren i Näfsby skola har tagit fram ett underlag som visar lärarnas undervisningsskyldighet och den timresurs som är inplanerad inför nästa läsår och som är fastställd i budget för 2025, se bilaga 6/2/2025. Praxis inom Näfsby skola har varit den att lärarna erbjuds samma antal undervisningstimmar som deras tjänst berättigar till. Förutom dessa undervisningstimmar har de endast erbjudits en klassföreståndartimme.

Om de 20 timmar som det är tänkt att timläraren i huvudsyssla med undervisningsskyldighet i musik och idrott skulle fördelas på övriga lärare skulle samtliga lärare få 2-3 övertimmar. Det skulle högst sannolikt även innebära en dyrare lösning för Hammarlands kommun än om timmarna skulle hållas av en enskild lärare, då flera av de lärare som jobbar i Näfsby skola har maximala årsbundna tillägg.

De flesta av lärarna skulle sannolikt uppleva det som betungande att behöva ha dessa övertimmar i och med den arbetsbörda lärarna har fått genom de krav på dokumentation som den nya landskapslagen om barnomsorg och grundskola kräver. De två lärare som inte jobbar heltid är inte intresserade av att gå upp i arbetstid under inkommande läsår. Behovet av att få en lärare som vill undervisa i musik och idrott är stort då de flesta lärare i Näfsby skola som har tillsvidare anställning ogärna undervisar i dessa läroämnen, se bilaga 7/2/2025.

Under de närmaste 5 läsåren ser elevprognosen för Näfsby skola ut att vara stabil precis som kommundirektören konstaterar i sin beredning, se bilaga 5/2/2025. Under den tiden kommer en av de tillsvidareanställda lärarna att uppnå pensionsålder. Vid vakanser är det möjligt att inte anställa personal tillsvidare eller dra in en klasslärartjänst så att antalet klasslärare blir 6 stycken istället för 7 ifall elevantalet mot förmodan skulle minska. Även den tidsbundna tjänsten som timlärare i huvudsyssla med klassläraruppgifter kan dras in ifall elevunderlaget minskar.

Utbildningschefens förslag:

(Forts.)

(Forts.)

Utbildningsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att kommunfullmäktige inrättar en tjänst som timlärare i huvudsyssla med undervisningsskyldighet i musik och idrott vid Näfsby skola fr.o.m. 1.11.2025. Tjänsten tillsätts under förutsättning att kommunfullmäktige tar nödvändiga beslut.

UN 10 §:**BESLUT:**

Enligt förslag.

Kst 102 §:

(Bilaga 3, Kst 01.04.25, § 102)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att en tjänst som timlärare i huvudsyssla inrättas med undervisningsskyldighet i musik och idrott vid Näfsby skola fr.o.m. 01.11.25.

Budget för resultatenheten ändras inte med anledning av att tjänsten inrättas.

Kst 102 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kfge 23 §:

(Bilaga 2, Kst 15.05.25, § 23)

Kfge 23 §:

BESLUT:

Kommunfullmäktige godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Kst 99 §: Ändring av budget vattenskada Hammargården

Den 28.02.25 upptäcktes ett läckage från en koppling till sprinklersystemet i sprinklerrummet i Hammargårdens nya del. Ett mindre läckage har pågått under en längre tid och vatten har runnit ut på plattan i stort sett i hela den nya delen. Även mellanväggar och mattor är skadade. Det här kommer att innebära ett omfattande saneringsarbete. I det ersättningsbeslut som kommunen erhållit har Ålands ömsesidiga avslagit kommunens ersättningsansökan med hänvisning till byggnadsfel. En beskrivning av saneringsarbetet framkommer ur företaget Polygons besiktningsrapport. Därtill har företaget Investigo lämnat på Ålands ömsesidigas uppdrag ett granskningsutlåtande. (Bilaga 2, Kst 01.04.25, § 99)

Enligt telefoninformation kommer Ålands ömsesidiga att ersätta kostnader för extrakostnader enligt kommunens försäkring. De här inkomsterna budgeteras inte i det här skedet eftersom kommunen ännu saknar beslut i frågan.

Förvaltningen har tagit fram en uppskattning av anslagsbehov för att komma igång med åtgärdandet av vattenskadan i Hammargården. Totalt uppskattas att en första ändring av budget är 226 250 €. Anslaget omfattar följande delar.

Modulhyra 1 år varav 8 månader under 2025 51 200 € (totalt 76 800 €)

Grundläggning, el, vatten, avlopp, larm och automatiskt brandalarm 66 550 €

Flyttning och lagring av inventarier 8 500 €

Rivning av fuktskadat material i byggnaden 100 000 €

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att anslaget under resultatenhet C 630. Byggnadstekniska nämnden, Byggnader och anläggningar ändras under verksamhetens kostnader med 226 250 € från 180 386 € till 406 636 € för att påbörja saneringen av vattenskadan i Hammargårdens nya del.

Kst 99 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kfge 24 §: (Bilaga 3, Kfge 15.05.25, § 24)

Kfge 24 §: BESLUT:

Kommunfullmäktige godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Kst 124 §: Anhållan om befrielse från förtroendeuppdrag, kommunstyrelsen

Marie Stenlund anhåller genom e-post av den 30.04.25 om befrielse från sitt förtroendeuppdrag som ledamot i kommunstyrelsen. I brevet anges studier som orsak till anhållan. (Bilaga 12, Kst 06.05.25, § 124)

Enligt kommunallagens 17 § skall en förtroendevald som visar giltigt skäl beviljas avsked från uppdraget. Avsked beviljas av fullmäktige.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att Marie Stenlund beviljas avsked från sitt förtroendeuppdrag som ledamot i kommunstyrelsen för mandatperioden 2024-2025.

Kst 124 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kfge 25 §: (Bilaga 4, Kfge 15.05.25, § 25)

Kfge 25 §: BESLUT:

Kommunfullmäktige godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Kst 125 §: Kompletteringsval av ny ledamot i kommunstyrelsen

Under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar Marie Stenlund befrielse från förtroendeuppdraget som ledamot i kommunstyrelsen för mandatperioden 2024-2025 bör en ny ledamot utses.

Kst 125 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att Zacharias Kalm, Öra väljs till ny ledamot istället för Marie Stenlund för återstoden av mandatperioden 2024-2025.

Kfge 26 §: BESLUT:

Kommunfullmäktige godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Kst 70 §: Jomala kommuns avtalsförslag angående Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Jomala kommun har per e-post av den 27.02.25 sänt förslag till två avtal för att överta ägandet av Oasen boende- och vårdcenter k.f. De här två avtalen har följande rubriker.

- Avtal om att köpa platser inom boendeservice Oasen boende- och vårdcenter k.f.
- Avtal om överföring av Oasen boende- och vårdcenter k.f. till Jomala kommun (Bilaga 10, Kst 04.03.25, § 70)

Avtalen har sänts till kommunens äldreomsorgsnämnd för utlåtande då nämnden sammanträder den 05.03.25. Jomala kommun bjuder de kommuner som önskar på en frågestund kring avtalsförslagen fredagen den 14.03.25 kl. 14.00 i lagtingets auditorium. Från kommunen kan tre personer delta. I ärendet ser Jomala kommun fram emot ett ställningstagande senast den 30.04.25.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser deltagare till frågestunden den 14.03.25 kl. 14.00 i lagtingets auditorium.

I övrigt inväntas äldreomsorgsnämndens utlåtande i ärendet.

Kst 70 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen utser följande personer att delta i frågestunden den 14.03.25 kl. 14.00 i lagtingets auditorium.

Ordförande i kommunfullmäktige Lars Häggblom
Vice ordförande i kommunfullmäktige Tomas Blomberg
Ordföranden i kommunstyrelsen Anders T. Karlsson

ÄoN:55§: Oasens boende- och vårdcenter om framtida ägarskap Oasen boende och vårdcenter har skickat ut ett avtalsutkast till medlemskommunerna för utlåtande.

Äldreomsorgs- och barnomsorgsledarens förslag:

Föreslår att avtalet fortgår som tidigare.

ÄoN 56 §: BESLUT:

Äldreomsorgsnämnden beslutar ge äldreomsorgsledaren i uppdrag att ta fram underlag till ärendet. (Forts.)

(Forts.)

ÄoN 61 §: Bilaga 2 Jomala Kommun har skickat två avtalsförslag som de anser utgör en helhet till Oasens medlemskommuner för godkännande. Kommunstyrelsen i Jomala önskar att medlemskommunerna senast den 30.4.2025 meddelar Jomala kommun huruvida avtalen godkänns eller ej. Innan avtalen slutligen undertecknas specificerar respektive varje kommun antal platser man vill ha tillgång till. De två avtalen består av ett avtal för överförande av Oasen till Jomala som då blir huvudman och ett avtal för framtida köp av platser från Jomala Kommun. Kommunstyrelsen i Hammarland har begärt ett utlåtande från äldreomsorgsnämnden att beskriva vårt platsbehov enligt antal.

Äldreomsorgs- och barnomsorgsledarens förslag:

Äldreomsorgsledaren föreslår att:

- Godkänna ”Avtal om överföring av Oasen boende – och vårdcenter k.f. till Jomala Kommun.
- Godkänna Avtal om att köpa platser inom boende service och institutionsvård av Jomala Kommun, samt meddelar att Hammarlands kommun har behov av två stycken institutionsplatser.

Beslutet gäller under förutsättning att samtliga medlemskommuner godkänner avtalet om överföring av Oasen boende – och vårdcenter k.f. till Jomala kommun.

ÄoN 61§: **BESLUT:**

Äldreomsorgsnämnden föreslår att man inte godkänner avtalen från Jomala Kommun enligt liggande förslag till avtal. Angående platser ser vi ett framtida behov av 2 st institutionsplatser.

Kst 116 §: **Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att avtalet om överföring av Oasen boende- och vårdcenter k.f. till Jomala kommun godkänns oförändrat samt att avtalet för Hammarlands kommuns del undertecknas av kommunstyrelsens ordförande Anders T. Karlsson och kommundirektör Kurt Carlsson.

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att avtalet om att köpa platser inom boendeservice och institutionsvård av Jomala kommun godkänns. Avtalet behöver senare kompletteras med ett beslut av kommunfullmäktige angående eventuella framtida köp av vårdplatser samt undertecknande.

Motivering till att avtalen föreslås bli godkända är att största ägaren Jomala kommun vill lägga ner kommunalförbundet Oasen boende- och vårdcenter k.f. samt att det

(Forts.)

(Forts.)

förefaller som om de näst största ägarna Finströms kommun, Lemlands kommun och Eckerö kommun antingen godkänt eller avser att godkänna avtalen. Det förefaller oproportionerligt att Hammarlands kommun stoppar en process som stöds av nästan alla ägarkommuner trots att kommunen kunnat konstatera att de föreslagna avtalen innehåller stadganden som är sämre för kommunen än stadganden i gällande grundavtal och praxis i Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Kst 116 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att Hammarlands kommun inte godkänner de av Jomala kommun föreslagna avtalen. Som avtalen är formulerade kan de inte godkännas.

Kfge 27 §: (Bilaga 5, Kfge 15.05.25, § 27)

Kfge 27 §: **BESLUT:**

Kommunfullmäktige godkänner enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Kfge 28 §: Sammanträdets avslutande

Kfge 28 §: BESLUT:

Ordföranden Lars Häggblom avslutar sammanträdet kl. 19.15.

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan kommunalbesvär enligt 112 § i kommunallagen inte anföras över beslutet. Paragrafer: §§ 20-21; § 28 Enligt 5 § 1 mom. I Förvprocesslagen /annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grunder för besvärsförbudet.
-----------------------------	---

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet och besvärstid	I nedannämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Besvärsmyndighet, adress och postadress Ålands förvaltningsdomstol, Torggatan 16, 22100 MARIEHAMN <table><tr><td>Kommunalbesvär, paragrafer</td><td>Besvärstid 30 dagar</td></tr></table> §§ 22-27; <table><tr><td>Förvaltningsbesvär, paragrafer</td><td>Besvärstid dagar</td></tr></table> <table><tr><td>Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer</td><td>Besvärstid dagar</td></tr></table> Besvärstiden börjar från delfåendet av beslutet. Protokollet publiceras på Hammarlands kommuns webbplats den 19.05.2025 på sidan: https://www.hammarland.ax/kommunen/protokoll/kommunfullmaktige Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvär skall lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning (per e-post) anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet (publicerats på kommunens webbplats). Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden.	Kommunalbesvär, paragrafer	Besvärstid 30 dagar	Förvaltningsbesvär, paragrafer	Besvärstid dagar	Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer	Besvärstid dagar
Kommunalbesvär, paragrafer	Besvärstid 30 dagar						
Förvaltningsbesvär, paragrafer	Besvärstid dagar						
Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer	Besvärstid dagar						

Besvärsskrift och form	Besvären ska anföras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.. I besvärsskriften skall följande anges: 1. Det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet). 2. Till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena). 3. Grunderna för yrkandena. 4. Vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv. I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också den personens kontaktuppgifter uppges. Om kontaktuppgifterna ändras medan besvären är anhängiga, ska de nya uppgifterna meddelas förvaltningsdomstolen utan dröjsmål. I besvären ska också uppges postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången. Till besvären skall följande fogas: 1. Det överklagade beslutet med besväransvisning. 2. Utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa. 3. De handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten. <i>Hos den som inleder ett ärende som gäller ändringssökande tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015).</i>								
Inlämnande av besvärshandlingarna	Besvärshandlingarna skall lämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Om besvärstidens sista dag är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, kan besvärshandlingarna lämnas till besvärsmyndigheten den första vardagen därefter. Besvärshandlingarna kan även sändas med e-post, post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas i så god tid att de kommer fram under besvärstidens sista dag innan ämbetsverket stängs. Besvärshandlingarna kan även lämnas till: <table border="0" data-bbox="454 1444 1439 1556"> <tr> <td>Namn, adress och postadress</td> <td>Paragrafer</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> </td> </tr> </table> Besvärshandlingarna skall lämnas till 1): <table border="0" data-bbox="454 1601 1439 1713"> <tr> <td>Namn, adress och postadress</td> <td>Paragrafer</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> </td> </tr> </table>	Namn, adress och postadress	Paragrafer			Namn, adress och postadress	Paragrafer		
Namn, adress och postadress	Paragrafer								
Namn, adress och postadress	Paragrafer								
Tilläggsuppgifter	Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Hammarlands kommuns registratur, Klockarvägen 3, 22240 HAMMARLAND, E-post: info@hammarland.ax, Telefonnummer (018) 364 50, måndag-fredag 8.30-16.00.								

1) Om de skall lämnas till någon annan än besvärsmyndigheten